

Eliška V. (*2003) se zajímá o focení a výtvarnou kulturu; studuje vizuální tvorbu pro média. Vedle umění se věnovala i atletice, stále aktivně cestuje. S literaturou je spojená zejména jako nadšená čtenářka, psaní se věnuje pouze výjimečně.

Autorka ve svých textech zpracovávala náměty, které si snad přivezla z cestování; lidé jejich příběhů budí dojem, jako by byli odpozorováni ze situací, kdy stojí tváří v tvář cizinec a starousedlík. Čtenář cítí zvláštní ostych pohledět na ně přímo. Tématy se dost často stává identita, její vnímání a hodnota pro člověka dneška, sužovaného ze všech stran neautentičností. Prostory, do kterých umisťuje, příběhy připomínají road-movie, protože toto prostředí je stále v pohybu a hrdinové stále jinde. Jako tvář, přes kterou přejíždějí v rychlém tempu světelné pruhy dálnice. Linii děje dominuje vypravěč, který přijímá události (neblahé tušení již v úvodu). Děj má zvláštní druh spádu: jednoduše v něm nastává zlom směřující k dramatickému vyvrcholení. Obdobně je tomu i v autorčiných textech méně dramatických. Kompozice stručná, jak denní režim někoho, kdo ví, co chce a chce jen to, co musí. Z jazykového hlediska velice upoutá charismatická větná vyjádření. Expresí krátkých vět, při níž vyjadřuje autorka svůj názor přímo, bez obalu. Literární prostředky téměř nepoužívá, záměrně. Ale přesto podprahově vzlínají z nálady řečeného (synestézie vizuální a hmatová), přicházejí samy. Jako ukázkou jejího díla přinášíme v plném znění prózu *Tátův odkaz* (2022).

1. Kompozice děje je rámcová – do jakého rámce je vyprávění vloženo?
2. Kdy vypravěč předjímá události? Najděte v textu konkrétní místa. Kde je onen výrazný dějový zlom, který je zmíněn v předmluvě?
3. Jak vnímáte rozuzlení tohoto příběhu? Nejedná se o otevřený konec?
4. Vraťte se opět k rámci děje. Je charakteristický tím, že se v něm žitá realita směřuje s fantazií. Pokuste se obě složky oddělit a vyložit smysl této kombinace – co hrdinka tak silně prožívá a proč?
5. Které smyslové vjemy v textu jsou nejsilnější? Uveďte je a zamyslete se: uvedla je autorka doslovně, nebo věc naznačila a vy ji aktivně dotváříte?

Tátův odkaz

Monika si věřila. Nepatřila ale mezi lidi s vysokými ambicemi. Spíš na sebe měla obrovské nároky. Zdédila to po tátovi. Dřiči, který celý svůj život zasvětil práci. Ona nebyla jiná. Věřila, že únava je přezitek. Skrytá lenost.

Trávila každý svůj volný čas pobíháním po dvoře a snažila se zvládnout všechnu práci na domě sama. Bydlela v horách na slovenských hranicích. Možná ji ty roky tady otupily. Možná si jenom věřila víc než měla.

Se svojí zreklou Felicií vyjela na dřevo. Spousty borovic a smrků. Jak málo světla projde neopadavým jehličím. Rutina. Každý říjen touhle dobou. Tmavá silnice a nekonečné ticho, kterému notuje motor škodovky. Monika si sem tam píská. Ani rádio nefunguje. Všechno je zelené, i její šála. Přejede palouček, kde má od lesníka připravené dřevo. Ani si toho nevšimne. Oči má přišpendlené na silnici. Lesy tady vypadají všechny stejně. Jede už dlouho. Mrznou jí prsty na volant, tak ho stiskne ještě pevněji. Červená jí nos i tváře, jak jí šlehá vítr ze stažených okýnek. Před ní, tak deset minut cesty je cíl. Přemýšlí nad ním. Černý jako její vlasy, co jí lezou z pod pletené čepice. Nebrzdí, nezrychluje. Není kam. Má v očích ledový klid. S jistotou stočí volant na lesní cestičku a z ní rovnou do jezera. Je jí zima a do mysli se jí dere strach. Křičí.

Celá mokrá lapá po dechu. Nedokáže vydat hlásku. Postel nechá upocenou a rozestlanou. A tak ten den, a ani ten další, nešla do práce. Opustila svůj starý dům i černé jezero.

